

Vilja kinesarar yvirtaka Vladivostok

Nálaprik og fólkatrýst móti eysturmarki Sovjetsamveldsins

FANGATYPPIÐ SIBIRIA, har ein áður kom av syndaánum á dogum zarsins og Stalins, er nú landsaði, ið bæði tey stóru veldini í heiminum eru farin at stríðast um.

Fólkapolitiskt er trýstið frá Kína væl skjiljanligt. Tað búgva 675 miljónir menniskju í Kína, og tað er 69 uppá hvørja kv.km.

Í Sovjetsamveldinum búgva bara 9 fólk á hvørja kv.km., og umleið 175 milj. av 210 milj. russum búgva hesi megin Uralfjallini, hóast almikið hevur verið gjørt hesi seinastu árinu fyri at fáa russar at flyta eystureftir, har teir skulu taka sær av landbúnaðinum, ið skal fæða iðnaðarokini í gamla Ruslandi.

Tá ið kinesarar í dag fult og heilt taka undir við skuldsetingum Vestanveldanna um russiska imperialisimu, so hava teir sanniliga fullgøð søgulig prógv fyri tí.

RÆTTINDI EFTIR RÆTTINDI RÆND FRÁ KINESARUNUM

Aftaná opiumskríggið í 1840 býttu tey ráðandi stórveldini stykki fyri stykki burtur av Kína, og russar skrivaðu undir sáttmálar, ið stigvist rendu eini rættindi fyri og onnur eftir frá Kína.

Víst søgdu kommunistarnir frá, tá ið kolvellingin var farin fram, at allir landavinningar ið framdir vóru undir zarsveldinum, einki gildi skuldu hava, men orðið «allir» skuldi metast við fyrirvarni, tí tað umfataði ikki tey stóru landsaðini sum russar høvdu tikið frá kinesarunum í eystara parti av Sibiríu.

Kinesararnir mistu 1,8 milj. kv km. til Ruslands. Í dag er helmingurin av hesum landsaði stóðt á hondum Sovjetsamveldisins.

Og hetta eru landsaði, sum russar ikki undir nokrum umstøðum vilja lata frá sær aftur.

VLADIVOSTOK

Eystur í Sibiríu liggur hin stóra flotamiðstöðin Vladovostok, har hin russiski Stillaðavsflothin heldur til, og har eru iðnaðarokini Khabarovsk og Alma Ata, og har eru gullnámin í Skvorodino.

Hesi landsaði norðanfyri Kína eru bert ein partur av stríðsmálinum, tí talan er ið eisini um stóran part av republikkinum Turkestan, sum Kína mátti lata Ruslandi fyrri góðum 100 árum síðan, og so seint sum í 1914 tók Rusland landsaði frá Kína við marki til Ytra-Mongolið.

LANDAKORT, SUM NÓGV STRÍÐ HEVUR STØÐIST AV

At stríð um markið er við at kykna upp, sæst eina best av, at fyrri stuttum kom fram eitt landakort í Kína, har stór russisk landsaði eru merkt sum kinesisk landsaði.

Víst siga kinesarar seg einki at hava við hetta kort at gera; men hendingin er meirilíki, ið fór fram undir stríðnum um markið millum Kína og Indiu.

Kinesarar eru byrjaðir við nýggi um nálaprikum á markinum til Sovjet — so mikið álvarsom eru tey, at talað hevur verið um at senda

stórar herdeildir frá Europa og eystur til kinesiska markið.

Longu í 1954 kom út í Peking »Soga Kína í stuttum« har teir nevna Ytra Mongolið, partar av av Eystursibiríu, Kázakstán, Kirgisin og Tadjikistan kinesisk landsaði, ið teir hava smist til imperialistarnar, v.v.s. russararnar.

MISEYDNAÐAR ROYNDIR AT FLYTA FÓLK TIL SIBIRIU

Sovjet hevur higartil roynt at farið lagaliga fram. Teir hava heitt á fólk um at flyta eystureftir fyri at fylla uppi hetta tómrúmið og grundleggja nýggi iðnaðar- og landbúnaðarokini. Teir hava sent ungdomsbrigadur til Sibiríu fyri at vísa teimum, at har er ikki so ringt at vera, sum tað ber orði fyri; men ikki hevur batað.

Ferð eftir ferð hava teir í ungdomsbláðnum »Komsomolskaja Pravda« klaga yvir, at tey ungu leita vestureftir til stutleikalív

og ræðast pionerlívð eystanfyri.

Figgjarlív Sovjets er bundið at teimum stóru framburðsmøguleikum í Sibiríu. Dyggiligur uttanríkispolitikkur er treytaður av, at Sovjet eisini verður víðkent sum asiatiskt stórveldi. Kinesarar í sínum lagi gera alt fyri at avmynda Kína, sum eitt land, ið er illa viðfarið av einum altetandi »hvitum stórveldi«.

ÚT AV DURUNUM VIÐ RUSSARUNUM

Nýliga segði Moskva frá í øðni at nú býttu kinesararnir úr propagandatíflar í Nepal, har tað varð sagt, at Kína var ein betri vinur av Nepal enn Sovjet, tí russarnir, tá alt kom til alt, vóru hvít menniskju og ikki av sama hliðiti sum nepalesarar og kinesarar. Og tað var á hinum mikla umrødda asiatiske-afrikanska solidaritetsfundinum í Tanganyika, at kinesarar og russar rettuliga ruku í tátarnar í hvørjum øðrum, tí kinesarar kravdu, at umboðsmennirnir hjá Sovjet skuldu útiþýstast av fundinum sum ikki-asiatar. Sama er hent á einum fundi í Indonesíu, so skilgigt er at alt saman fer fram eftir gjølliga og væl umhugsaðum fyriskipanum.

FISKIVINNA

Japansk netverksmiðja í Íslandi

Japansar hava verið í Íslandi, har teir hava havt samráðingar við íslendingar um bygging av eini stórra netverksmiðju saman við íslendingum har á landi.

TÁ IÐ japansar hava fingið slíkan áhuga fyri at byggja netavirki í Íslandi, er ein orsøkin tann, at íslendingar seinastu árinu hava flutt inn hópin av trolum, gørunum o. s. v. Japan, har tey fáast bæði góð og óðyr.

Hetta nýggja virki verður at geva arbeiði til 3-400 mans, um tað kemur í lag. Tað skal ikki einans gera netavirki til íslenska veiðifloftans, men eisini til útflutning.

Teir triggja japansku samráðingarmennirnir hava ikki einans vitja Ísland, men eisini Kanada, har teir hava verið í somu øinum.

Hvat verður at spyrjast burtur úr

Viðmerkingar

Yvirtøkan av skúlanum

Sjálvstýrismenn vildu ikki ganga saman í landsstýrið við javnaðarmonnum, tí teir vildu ikki geva hondina uppá, at teir víddu yvirtøka skúlan.

Allir teir sokallaðu »sjálvstýrisflokarnir« hava á skránni: yvirtøka av skúlanum; ein kundi tí rokna við, at teir í eini handavending greiddu hetta mál; men teir hava ikki gjørt tað, og teir hava enn ikki sett eitt oyra av til hesa yvirtøku, ið ívalyst verður at kosta feroysku skattgongurum

Skriðað verður um

MARTIN NIELSEN-OURO, polititinspektørur, í danska blaðnum AKTUELT, nú hann nýliga fylti 60 ár. M.a. verður sagt, at tað var hann, sum vardi Amalienborg, tá tyskararnir hin 16. september 1944 handtøku hitt danska politiið, og at hann eisini er kendur um alt Danmarkar land frá øðrum hendinum

eitt nú undir Klakksvikarstríðnum, tí ikki fekt skil á hesum mikla stríðsmáli, fyrr enn Nielsen-Ouro kom upp í leikin.

SKÚLIN

BERT Í FÁUM LONDUM
ER LOYVT AT GEVA
BØRNUM LÚSING

Føroyar og Danmark eru tvey av teimum fáum londunum, har tað er loyvt at banka skúlabørnini. Víst var líkamliga revsingin avmarkað fyri 25 árum síðan, men bann var einki sett. Í Keyptmannahavn mugu lærararnir ikki nema børnini; men aðrastaðni eru ongarnar reglur galdandi, ið forða hesum.

Vit skulu her triva í hvussu stóðan annars er í ymskum londum í Europa og Ameríku, og sum tað sæst, er tað eitt sindur ymskt, hvussu tey einstøku londini bannað revsingini í skúlanum.

Ísland: líkamlig revsing ongatíð loyvd.

Noreg: bannað við lóg í 1936.

Svíriki: bannað við lóg 1958.

Finland: bannað 1914.

Vesturgýskland: bannað í Hessen og Berlin, annars bannað mótt gentum, dreingjum í 1. og 2. klassa og dreingjum yvir 15 ár.

Belgia: bannað fyri 30 árum síðan.

Frankariki: bannað við lóg 1887.

Portugal: bannað fyri langari tíð síðan.

Óngland: loyvt.

Írland og Italia: smá sløg á fingarnar loyvd.

Eysturriki: bannað við straffilóg 1945.

Jugoslavia: bannað síðan 1945.

Sovjet: bannað síðan aldarskiftið

Pólland: bannað við straffilóg síðan 1945.

Ungarn: bannað við lóg síðan 1946.

Tjekkosllovakia: bannað við lóg síðan 1870.

Kanada: bannað fyrri 50-60 árum síðan.

USA: bannað í New York síðan 1870.

Ísrael: bannað síðan 1936.

Japan: bannað sambært grundlógina.

TAÐ ER VERULEIKI

AT undir sjálvstýrislandsstýrinum er tað verðið dýrari at liva enn á nokrum sinni áður orsakað av meira umsetingargjaldi, og at eingin hevur fingið nakra viðbót fyri hesa stórøking í lívskostnaðinum uttan landsstýrismennin, sum hava hækkað lønina hjá sær við 6000 kr. og lønina hjá logtingsmonnum við 1600 kr. um árið.

AT bæði tjóðveldis- og fólkafloksmenn skuldsertu javnaðarmenn fyri at hava lóvað minni skatt, men at teir ikki hildu hesi býti og hækkaðu skattin í staðin fyri.

AT skatturin ikki varð hækkaður við EINUM stigi undir seinasta landsstýri.

AT síðan tjóðveldis- og fólkafloksmenn er skatturin hækkaður í stórum 10 ps. á inn-tøkur yvir 20.000 kr. og 20 ps á inn-tøkur yvir 30.000 kr.

Flokkurin

Fylking um sosialismuna

VIT skulu loyva okkum at prenta hetta brot úr brævi frá manni, ið biður um limaskap í Føroya javnaðarflokki:

»... tí er tað mær ógjortligt at fylkjast við tjóðveldismonnum, v.v.s. oddamønnum flokksins. Ein onnur orsøk er tann, og hon telur ikki minni, at menn, sum siga seg vilja sosialismu og vilja fóra ein sosialistiskan arbeiðarapolitikk, kunnu ikki tveiga seg í fœvningin á afturhaldsflokkunum teimum, sum vilja, at kapitalurin skal ráða heldur enn hin samlaða arbeiðarafjöldin, og samstundis taka stuðlarnar undan í, ið vunnir er á sosialistisku leiðini við at stinga javnaðarflokkin í ryggin. Slíkt sum hesir hava tiggjað sær, kann eingin rættshugandi arbeiðari stuðla teir meira...«

HESIN er ikki einsamallur, tí fylkingin um sosialistaflokkin nærast dag frá degi og hevur ongatíð verið sterkari enn nú.

Ótróttin

TOKYO Í AFTURHOND

Í japanska høvudsstaðnum verður ikki talað um annað enn olympíaduna, sum verður hildin har í 1964. Fyrireikingamevndin sigur seg verða í forhond. Nevndin sigur at teir eru

lidnir við basketball-arenuna, lidnir við svimjustaðið, næstan lidnir við olympiska stadion, sum rúmar 90.000 áskoðarum og marathon-gellin gjeðnum byin er longu roynd fleiri ferðir.

Sjálvur býurin er í afturhond, góturnar eru brotnar upp, gomul hús niðurrivin og nýggj undir bygging o.s.f.

Við sínum 11 milj. íbúgvum er Tokyo heimsins størsti býur, nútíman á einhvønn hátt og samferðslan framúr væl útbýgd.

2802

SNAR-vaskað

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bogota 14

Besta gávan til
FØROYINGIN
Burturi og heima
er ein
FØROYSK BÓK